

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної
роботи

_____ Матюх С. А.
(підпис, прізвище та ініціали)

“ _____ ” _____ 2020 р.

ПРОГРАМА

вступних випробувань для абітурієнтів, які вступають на навчання
за освітньо-професійною програмою “Управління персоналом та економіка праці” за
спеціальністю 051 “Економіка” галузі знань 05 “Соціальні та поведінкові науки”
для здобуття ступеня бакалавра за скороченою формою навчання на базі освітньо-
кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста

Затверджено на засіданні кафедри управління персоналом і економіки праці

Протокол № _____ від _____ 2020 р.

Завідувач кафедрою УПЕП
д.е.н., професор

Ведерніков М. Д.

“Затверджую”
Декан
факультету економіки і управління
к.е.н., професор

Бондаренко М. І.

Схвалено Вченою радою
факультету економіки і управління

Протокол № _____ від _____ 2020 р.

Голова Вченої Ради
к.е.н., професор

Бондаренко М. І.

ЗМІСТ КУРСУ

Тема 1. Підприємство як економічний суб'єкт

Поняття, цілі й напрями діяльності підприємства. Нормативно-правові основи функціонування підприємств в Україні. Базові положення Господарського кодексу України. Класифікація підприємств. Види й організаційно-правові форми об'єднань підприємств. Ринкове середовище господарювання підприємства. Технологія створення власної справи

Тема 2. Підприємництво як сучасна форма господарювання Сутність, основні функції та принципи підприємництва. Організаційні форми підприємницької діяльності. Класична та інноваційна моделі підприємництва. Значення підприємницької діяльності для функціонування ефективної системи господарювання. Договірні взаємовідносини та партнерські зв'язки у підприємницькій діяльності. Культура підприємницької діяльності.

Тема 3. Основи управління підприємством

Сутність процесу управління підприємством. Функції управління підприємством. Змістова характеристика економічних, організаційно-розпорядчих та соціально-психологічних методів управління. Організаційні структури управління підприємством: лінійні, функціональні, лінійно-функціональні, дивізійні, матричні. Особливості вибору організаційних структур управління підприємствами різних розмірів і форм власності, галузевої належності. Виробнича структура підприємства. Принципи формування ефективної виробничої структури підприємства. Стратегія розвитку підприємства та бізнес-планування. Тактичне та оперативне планування. Прогнозування розвитку підприємств.

Тема 4. Основні виробничі фонди підприємства

Виробнича потужність Поняття капіталу та виробничих фондів. Склад, структура та класифікація основних виробничих фондів. Методи оцінки основних фондів. Знос, амортизація та відтворення основних фондів. Показники використання основних виробничих фондів. Виробнича потужність підприємства. Види виробничої потужності. Методи визначення виробничої потужності та ефективності її використання.

Тема 5. Оборотні фонди та оборотні кошти підприємства

Склад та структура оборотних коштів. Нормування оборотних коштів: норматив оборотних коштів у виробничих запасах; норматив оборотних коштів у незавершеному виробництві; норматив оборотних коштів у інших нормованих елементах. Показники та шляхи підвищення ефективності використання оборотних коштів підприємства. Система матеріально технічного забезпечення та збуту продукції.

Тема 6. Нематеріальні ресурси та активи

Поняття та види нематеріальних ресурсів: об'єкти промислової власності; об'єкти, що охороняються авторським правом і суміжними правами; інші (нетрадиційні) об'єкти інтелектуальної власності. Характеристика та склад нематеріальних активів. Реалізація прав власності на нематеріальні ресурси. Оцінка вартості та амортизація нематеріальних активів.

Тема 7. Інвестиційні ресурси підприємства

Поняття інвестиційних ресурсів, їх види та класифікація. Поняття інвестиційного циклу, його складові елементи. Визначення необхідного обсягу та джерел фінансування виробничих інвестицій. Формування та регулювання фінансових інвестицій (цінних

паперів). Залучення іноземних інвестицій для підвищення ефективності діяльності підприємства. Методи оцінювання економічної ефективності інвестицій. Поняття, види та стадії інвестиційних проектів. Методи оцінювання ризикованості інвестиційних проектів, їх переваги і недоліки. Особливості управління системою ризиків на підприємстві. Напрями підвищення ефективності використання капітальних вкладень та фінансових інвестицій.

Тема 8. Персонал підприємства. Продуктивність праці

Ресурсне забезпечення діяльності підприємств. Виробничий персонал та його структура. Методи розрахунку чисельності працюючих на підприємстві. Нормування праці на підприємстві. Суть та значення продуктивності праці. Методи виміру продуктивності праці: натуральний, трудовий та вартісний. Показники продуктивності праці.

Тема 9. Оплата праці на підприємстві

Мотивація трудової діяльності. Тарифна система оплати праці. Форми і системи оплати праці. Сучасні системи оплати праці: безтарифна система, гнучкий тариф.

Тема 10. Витрати підприємства. Собівартість продукції

Загальна характеристика собівартості як узагальнюючого показника використання ресурсів. Класифікація витрат підприємства. Кошторис виробництва і собівартість продукції. Калькулювання собівартості продукції. Шляхи зниження собівартості продукції в умовах ринкової економіки.

Тема 11. Цінова політика підприємства

Цінова політика підприємства. Ціна продукції та ціноутворення. Види цін. Ринковий механізм ціноутворення. Методи встановлення цін, ціноутворюючі фактори.

Тема 12. Виробничий процес та його організація

Виробничий процес та його організація. Структура та принципи організації виробничого процесу. Організаційні типи виробництва. Структура виробничого циклу. Методи організації виробництва

Тема 13. Інфраструктура підприємства

Основні поняття, види інфраструктури та її значення. Система технічного обслуговування. Організація ремонтного господарства. Організація інструментального господарства. Організація транспортного господарства. Організація енергетичного господарства. Організація складського господарства. Характеристика соціальної інфраструктури. Будівництво, як джерело формування виробничої та соціальної інфраструктури підприємства

Тема 14. Забезпечення якості та конкурентоспроможності продукції підприємства

Поняття та класифікація продукції. Поняття якості продукції та методи її оцінювання. Поняття конкурентоспроможності продукції та методи її оцінювання. Стандартизація та сертифікація продукції (послуг). Державний нагляд за якістю та внутрішньовиробничий технічний контроль.

Тема 15. Фінансово-економічні результати діяльності підприємства

Фінансові ресурси підприємства. Цінні папери та їх обіг. Економічна сутність доходу та прибутку підприємства. Оцінка та діагностика фінансово-економічного стану підприємства: показники рентабельності, оборотності та ліквідності. Система оподаткування. Баланс підприємства.

Тема 16. Інноваційні процеси на підприємстві

Науково-технічний прогрес: поняття, форми, усталені загальні та пріоритетні напрями. Зміст інноваційної діяльності підприємства та форми інвестування. Види і напрями інноваційної діяльності. Інноваційні цикли і показники дифузії новачій на підприємстві. Інноваційний потенціал підприємства і показники його оцінювання. Інноваційний проект: поняття, етапи здійснення, оцінювання ефективності з урахуванням ступеня ризику. Методи оцінювання економічної ефективності технічних та організаційних нововведень. Напрями підвищення ефективності здійснення інноваційної діяльності на підприємстві. Державне регулювання інноваційної діяльності в Україні.

Тема 17. Економічна безпека та антикризова діяльність підприємства

Сутнісна характеристика економічної безпеки підприємства. Основні функціональні складові економічної безпеки. Способи оцінювання економічної безпеки. Криза як одна з фаз життєвого циклу підприємства. Кризові процеси. Основні ознаки кризової ситуації. Місце та відмінності неплатоспроможності та банкрутства. Загальні методи та методичні підходи до визначення кризи. Антикризове управління як особлива управлінська функція. Головні складники антикризової діяльності на підприємстві. Місце антикризової діяльності у загальному господарському механізмі фірми. Комплекси завдань та робіт процесів антикризового управління.

Тема 18. Реструктуризація та санація підприємств. Банкрутство та ліквідація підприємства

Сутнісна характеристика та мета процесу реструктуризації підприємства. Форми та види реструктуризації. Процедура реструктуризації та ефективність її проведення. Санація (фінансове оздоровлення) підприємства: загальна характеристика та структурні елементи. Особливості державної підтримки проведення санації потенційно конкурентоспроможних підприємств. Сутність, причини та ознаки банкрутства. Етапи та процедура порушення справи про банкрутство. Методичні основи визначення ймовірності банкрутства підприємства. Ліквідація збанкрутілих підприємств. Управління майном боржника та оцінка можливих наслідків ліквідації збанкрутілих підприємств.

ПИТАННЯ

1. Поняття, цілі й напрями діяльності підприємства.
2. Класифікація підприємств в Україні.
3. Види й організаційно-правові форми об'єднань підприємств.
4. Сутність, основні функції та принципи здійснення підприємницької діяльності.
5. Поняття, функції та методи управління підприємством.
6. Організаційні структури управління підприємством.
7. Виробнича структура підприємства: характеристика та принципи формування.
8. Персонал підприємства та його класифікація за професійно-кваліфікаційною ознакою.
9. Продуктивність праці: методи розрахунку, фактори й резерви зростання.
10. Сутність капіталу підприємства та його класифікація.
11. Основні виробничі фонди підприємства: видова класифікація, технологічна структура, методи оцінювання.
12. Системи показників ефективності використання та відтворення основних фондів підприємства.
13. Поняття, склад та структура обігових коштів підприємства.

14. Особливості нормування та показники ефективності використання обігових коштів.
15. Характеристика матеріально-технічного забезпечення виробництва.
16. Поняття й види нематеріальних ресурсів підприємства.
17. Нематеріальні активи підприємства: поняття, оцінювання вартості, амортизація.
18. Економічна сутність інвестицій та інвестиційної діяльності. Класифікація інвестиційних ресурсів.
19. Визначення необхідного обсягу та джерел фінансування виробничих інвестицій.
20. Формування та регулювання фінансових інвестицій підприємства (цінних паперів).
21. Зміст, види та напрями інноваційної діяльності підприємства.
22. Інноваційний потенціал підприємства та показники його оцінювання.
23. Інноваційний проект: поняття, етапи здійснення, оцінювання ефективності з урахуванням ступеня ризику.
24. Змістова характеристика та форми технічного розвитку підприємства.
25. Лізинг як форма оновлення технічної бази виробництва.
26. Виробничий процес та принципи його організації. Основні елементи виробничого процесу.
27. Форми, типи та методи організації виробництва.
28. Виробнича та соціальна інфраструктура підприємства, її вплив на ефективність господарювання.
29. Система технічного обслуговування підприємства.
30. Економічне прогнозування та планування розвитку підприємств.
31. Система стратегічного та бізнес-планування у ринкових умовах господарювання.
32. Структура та порядок формування виробничої програми підприємства.
33. Основні підходи до мотивації трудової діяльності працівників.
34. Соціально-економічна сутність та функції заробітної плати.
35. Форми та системи оплати праці працівників.
36. Доплати та надбавки як самостійний елемент заробітної плати. Організація преміювання персоналу.
37. Продукція підприємства: класифікація та вимірювання обсягу.
38. Якість як економічна категорія: показники та методи оцінювання.
39. Поняття конкурентоспроможності продукції та методи її оцінювання.
40. Процедури стандартизації та сертифікації продукції підприємства.
41. Поняття та класифікація витрат. Показники оцінки витратності виробництва.
42. Собівартість продукції: методи калькуляції та напрями зменшення.
43. Поняття, види та функції цін. Методи ціноутворення на підприємстві.
44. Прибуток та дохід як основні показники фінансових результатів діяльності підприємства. Розрахунок показників рентабельності.
45. Поняття фінансової діагностики та показники фінансово-економічного стану підприємства.
46. Поняття, цілі та структурні елементи системи економічної безпеки підприємства.
47. Сутнісна характеристика, форми та види реструктуризації підприємства.
48. Санація (фінансове оздоровлення) підприємства: загальна характеристика та структурні елементи.
49. Банкрутство підприємства: причини та ознаки
50. Порядок порушення справи про визнання підприємства банкрутом.

ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Економіка підприємства: посібник. / Т. В. Кузнецова, О. М. Гарнага, О. Ю. Лесняк, В. Д. Шебуня/ . – Рівне: НУВГП, 2013. – 315 с.
2. Економіка підприємства: Підручник / За ред. проф. Є. М. Палиги. - 2-ге вид., онов. та доп. – Львів: Українська академія друкарства, 2013. - 688с.
3. Економіка підприємства: Підручник/ За заг. ред. Г. О. Швиданенко. - Вид. 4-ге, перероб. та доп. - К.: КНЕУ, 2009. - 816 с.
4. Шегда А. В. Економіка підприємства: збірник тестів і задач:навч. посіб.- Київ: ЦУЛ, 2010. - 239 с.
5. Афанасьєв М. В. Економіка підприємства: підручник / М. В. Афанасьєв, О. Б. Плоха / Х.: ВД «ІНЖЕК», 2013. – 664 с.
6. Економіка підприємства. Збірник засобів діагностики [Текст] : навч.- практ. посіб. / [авт. кол. : М. В. Афанасьєв, М. В. Боровик, І. Я. Іпполітова [та ін.]]; за заг. ред. М. В. Афанасьєва; Харківський національний економічний університет. – Х. : ІНЖЕК, 2013. – 108 с. – (іл.).
7. Економіка підприємства: підручник / за заг. та наук. ред. Г. О. Швиданенко. – 4-те вид, перероб. і доп. – К. : КНЕУ, 2009. – 816 с.
8. Економіка підприємства: підручник / [М. Г. Грещак, В. М. Колот, А. П. Наливайко та ін.]; за заг. ред. С. Ф. Покропивного; М–во освіти і науки України, Держ. вищ. навч. заклад «Київський нац. екон. ун–т ім. В. Гетьмана». – Вид. 4-те, без змін. – К. : КНЕУ, 2008. – 528 с.
9. Горбонос Ф. В. Економіка підприємства: підручник / Горбонос Ф. В., Черевко Г. В., Павленчик Н. Ф., Павленчик А. О. – К.: Знання, 2010. – 463 с.

Додаткова

1. Бондар Н. М. Економіка підприємства: Навч. посіб. - Київ: А.С.К., 2004.- 400с.
2. Гетьман О. О. Економіка підприємства: Навч. посіб. -Київ: ЦНЛ, 2006. - 488с.
3. Економіка підприємства :Навч. Посібник / За ред. А.В. Шегди. – Київ : Знання, 2005. - 431с.
4. Економіка підприємства: Підручник / За заг. ред. С. Ф. Покропивного. - 2-е вид., перероб. та доп. - Київ: КНЕУ, 2001. - 528с.
5. Економіка підприємства : Посібник / За заг. ред. В.Г. Герасимчука, А. Е. Розенплентера. - Київ: Політехніка,2003. - 264с.
6. Економіка підприємства: Підручник / За заг. ред. С. Ф. Покропивного. - Вид. 3-те, без змін. - Київ: КНЕУ, 2006. - 528с.
7. Економіка підприємства: Навч.посіб. / За заг. ред. А.В.Калини. - Київ: МАУП, 2006. - 351с.
8. Круш П.В., Подвігіна В.І., Сердюк Б.М., ін. Економіка підприємства: Навч. посіб./За заг. ред. П.В.Круша. - Київ: Ельга - Н. КНТ, 2007. - 780с.
9. Кулішов В.В. Економіка підприємства: теорія і практика: Навч. посіб. - 2-ге вид., перероб. і доп. - Львів: Магнолія плюс, 2006. - 208с.
10. Сідун В.А., Пономарьова Ю.В. Економіка підприємства: Навч. посіб. - 2-ге вид., перероб. та доп.-Київ: ЦНЛ, 2006. - 356с.
11. Шваб Л. І. Економіка підприємства: Навч. посібник. - 3-те вид. - Київ: Каравела, 2006. - 584с.

12. Гетьман О. О. Економіка підприємства: навч. посібник / О. О. Гетьман, В. М. Шаповал. – 2-ге вид. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 488 с.
5. Грибик І. І. Економіка та управління підприємством: теорія і практика: навч. посібник / І. І. Грибик. – К.: Ліра-К, 2014. – 428 с.
6. Гримак А. В. Економіка підприємства: навч. посібник для вищої школи / Гримак А. В., Михаліцька Н. Я., Цвайг Х. І., Лалакулич М. Ю. – Львів: Новий Світ – 2000, 2012. – 439 с.
7. Гринчуцький В. І. Економіка підприємства: навч. посібник / В. І. Гринчуцький, Е. Т. Карапетян, Б.В. Погріщук. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 304 с.
8. Захарченко В. І. Економіка підприємства: навч. посібник / В. І. Захарченко. – К.: Ліра-К, 2014. – 300 с.
9. Економіка підприємства: навч. посібник / Уклад.: Балацький Є. О., Дутченко О. М., Шамота Г. М. та ін. – Суми: ДВНЗ «УАБС НБУ», 2014. – 154 с.
10. Економіка підприємства: теорія і практикум: навч. посібник / Дорошенко Г. О., Семенець А. О., Пасенко Н. С. та ін. – К.: Ліра-К, 2013. – 328 с.
11. Економіка підприємства: підручник для вищої школи / За заг. ред. Л.Г. Мельника. – Суми: Університетська книга, 2012. – 864 с.
12. Економіка підприємства: компетентність і ефективність розвитку: навч. посібник / За заг. ред. В. С. Пономаренка. – К.: Ліра-К, 2013. – 152 с.
13. Економіка підприємства: навч.-метод. посібник для самостійного вивчення дисципліни / Г.О. Швиданенко, Н. П. Гончарова, О. Г. Мендрул; За заг. ред. Г. О. Швиданенко. – К.: КНЕУ, 2012. – 364 с.
14. Іванілов О.С . Економіка підприємства: підручник / О. С. Іванілов. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 728 с.
15. Кривицька О. Р. Економіка підприємства: навч. посібник / О. Р. Кривицька. – Острог: Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2013. – 296 с.
16. Шарко М. В. Економіка підприємства: навч. посібник / М. В. Шарко, Н. В. Мешкова-Кравченко, О. М. Радкевич. – Херсон: Олді-плюс, 2014. – 436 с.
17. Яркіна Н. М. Економіка підприємства: навч. посібник / Н. М. Яркіна – К.: Ліра-К, 2015. – 498 с.